

zákona ze dne 17. října 1919, čís. 562 sb. z. a n., povolen obžalované podmíněný odklad výkonu trestu se zkušební dobou 2 let. Rozsudek tento nabyl právní moci. Nedopatřením uveřejněno bylo vyhoštění obžalované v ústředním pražském policejním věstníku, čímž se stalo, že byla dne 25. dubna 1921 pro návrat do území republiky zatčena a rozsudkem okresního soudu v Mor. Ostravě ze dne 26. dubna 1921 pro přestupek dle § 323 tr. zák. odsouzena. Odvolání se vzdala a trest také hned po rozsudku odpykala. Rozsudek okresního soudu v Mor. Ostravě jest zmatečný. Dle § 5 zákona o podmíněčném odsouzení ze dne 17. října 1919 čís. 562 sb. z. a n. jsou odkladem trestu odloženy také tresty vedlejší, které rozsudek spojuje s odsouzením a proto i rozsudkem vyslovené vypovězení obžalované při platnosti podmíněčného odsouzení jest bezúčinné, takže její odsouzení pro přestupek proti veřejným zřízením a opatřením dle § 323 tr. zák. odporuje zákonu.

Čís. 517.

Zjednanou vraždu (§ 135 čís. 3 tr. zák.) páše každý, kdo k ní navádí.

(Rozh. ze dne 23. července 1921, Kr I 594/21.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalované Julie M-ové do rozsudku krajského jako výjimečného soudu v Českých Budějovicích ze dne 2. dubna 1921, jímž byla stěžovatelka uznána vinnou zločinem vraždy dle §§ 134 a 135 čís. 1 a 3 tr. zák.

Důvody:

Dovolávajíc se důvodů zmatečnosti čís. 10 a 11 § 281 tr. ř. míní stížnost, že činnost obžalované, nevykazující prý ničeho, co by bylo lze nazvatí zjednaním vraždy, neměla býti podřaděna pod ustanovení § 135 čís. 1 a 3 tr. zák., nýbrž pod sankci § 137 tr. zák., který stihá jen činnost vzdálenější, o jakou prý tu nanejvýše jde, a v němž je stanoven trest těžkého žaláře mezi 10 a 20 roky, jenž by přicházel v úvahu. Na to dlužno však odvětit, že pojmu zjednané vraždy odpovídá vzhledem ku znění zákona: »kdo k ní (vraždě) byl najat neb jiným způsobem od někoho p o h n u t«, každá vražda spáchaná z návodu a že v § 5 tr. zák. příkladmo jen uvedená činnost toho, kdo zlý skutek nastrojil nebo k němu úmyslně příčinu dal (tak zv. intelektuelního původce), spadá nepochybně pod pojem zjednaní. Tomu nasvědčuje zřejmá souvislost § 135 čís. 3 tr. zák. s § 119 tr. zák. z roku 1803, zejména však s dvorním dekretem ze dne 10. října 1807 sb. z. s. čís. 820, vydaným k poslednějšímu paragrafu, kde se prohlašuje každý způsob intelektuelního původcovství za případ zjednané vraždy. Správnosti hořejšího názoru neodporuje nikterak ustanovení § 137 tr. zák., naopak jen ho potvrzuje; staví tento paragraf napomáhání k vraždě jiným, v § 5 tr. z. obsaženým, vzdálenějším způsobem na rozdíl od návodu a přímého spolupachatelství, o nichž je řeč v § 136 tr. zák. Z toho plyne, že zjednaná vražda jest vraždou spáchanou z návodu a že návod k ní dlužno tudíž pokládati za zjednaní. Vůči zjištěním rozsudku nemůže býti nejmenší pochybnosti o tom, že obžalovaná

naléháním, vyzýváním, přemlouváním a vyhrůžkou, že sobě a dětem udělá smrt, pohnula (navedla) Františka T-a k tomu, by spáchal vraždu na jejím manželé, tudíž ho dle mluvy zákona k ní zjednala. Nalézací soud použil proto na jednání stěžovatelčino správně ustanovení § 136 tr. zák. a odsoudil ji právem k trestu tam vyslovenému. Za tohoto stavu věci nemůže přicházeti v úvahu ustanovení § 9 tr. zák., ježto svádění obžalované nezůstalo bez výsledku.

Čís. 518.

Prudké hnutí mysli, vytrysknuvší z obyčejného citu lidského, není důvodem, vylučujícím trestnost.

(Rozh. ze dne 23. července 1921, Kr I 647/21.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku krajského jako porotního soudu v Hoře Kutné ze dne 19. května 1921, jímž stěžovatel uznán byl vinným zločinem úkladné, loupežné vraždy dle §§ 134 a 135 čís. 1 a 2 tr. zák., mimo jiné z těchto

důvodů:

Prisvědčiti jest zmateční stížnosti, že by bylo bývalo povinností soudu dáti porotcům z moci úřední dodatkovou otázku ve směru pomatení smyslů — důvod zlý úmysl vylučující dle § 2 lit. c) tr. zák. — kdyby tu byly bývaly podmínky § 319 tr. ř., že totiž tvrzen byl stav trestnost vylučující, porušení této povinnosti pak by opodstatňovalo zmatečnost dle §u 344 č. 6 tr. ř. A byť se i stížnost tohoto zmatku ciferně nedovolávala, vychází přece z jejích vývodů, že vlastně zamýšlí tento zmatek uplatniti. Než ve směru tom nelze označiti stížnost za odůvodněnou. Zmateční stížnost sama opírá svůj názor o povinnosti soudu ku položení zmíněné otázky dodatkové o hájení se stěžovatelovo, že došlo mezi ním a Antonínem Z. k prudké hádce, za níž padaly četné urážky a nadávky; tyto nadávky že se ještě stupňovaly, když obžalovaný šel na vyzvání Antonína Z. s tímto do sklepa, aby se tento přesvědčil o tom, zda tam mají P-ovi nějaké maso; rozlícen těmi nadávkami, že uchopil obžalovaný na straně ležící sekeru a udeřil jí Antonína Z. tak, že klesl do kouta sklepu, k čemuž stěžovatel při hlavním přelíčení ještě dodal, že rozčilení jeho bylo tak velké, že si připadal jako zvíře. (Protokol zní: »Sekyrkou mi předloženou udeřil jsem Z-a do hlavy; zda čepelem či ostřím, již nevím, byl jsem tehdy úplným zvířetem«.) Platný trestní zákon uvádí v § 46 lit. d) »prudké hnutí mysli«, dal-li se jím pohnouti pachatel k zločinu, jako okolnost polehčující, vzniklo-li z obyčejného citu lidského. Budiž ponecháno stranou, zda hnutí mysli čistě fyziologické, nespočívající na podkladu pathologickém, vůbec může míti za účinek pomatení smyslů toho stupně, jaký předpokládá § 2 lit. c) tr. zák., aby totiž zbavilo pachatele vůbec vědomí jeho činu. Zákon sám dodatkem »vzniklo-li z obyčejného citu lidského« dává na jevo, že jen tehda neshledává v prudkém hnutí mysli něco jiného, než pouhou